

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta / Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi työttömyysturvalain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

Kansaneläkelaitoksen asiantuntijalausunto

Sosiaali- ja terveysvaliokunta on pyytänyt Kansaneläkelaitokselta (Kela) lausuntoa edellä mainitusta hallituksen esityksestä.

Esityksen mukaan palkkatuettu työ ei jatkossa pääsääntöisesti kerryttäisi työssäoloehdot. Alentuneesti työkykyisen työllistämiseksi solmittu palkkatuettu työ ja yli 60-vuotiaan pitkäaikaistyöttömän työllistämiseksi solmittu palkkatuettu työ kuitenkin kerryttäisivät nykyistä vastaavasti työssäoloehdot kymmenen ensimmäisen kuukauden jälkeen.

Kela toteaa, että ehdotetut muutokset ovat toimeenpantavissa. Jotta erilaiset työsuhteet pystytään huomioimaan työssäoloehdossa oikein, työttömyysetuuden maksaja tarvitsee jatkossakin työvoimapoliittisella lausunnolla yksiselitteisen tiedon siitä, että työnhakijan aloittama työ on palkkatukityötä. Uutena tietona maksaja tarvitsee tiedon siitä, että palkkatuettu työ on solmittu alentuneesti työkykyisen työllistämiseksi. Esityksessä maksajan tiedonsaanti on turvattu.

Kelan esitysluonnoksesta lausuntokierroksella tekemät lähinnä teknisluonteiset kommentit on otettu eduskunnalle annetussa esityksessä huomioon.

Ansiopäivärahan tason porrastaminen vaikuttaa Kelaan välillisesti siten, että Kelan toimeenpanemien muiden etuuksien eli yleisen asumistuen ja perustoimeentulotuen tarve todennäköisesti kasvaa pitkittyneesti ansiopäivärahaa saavilla. Työmarkkinatuen saajien määrä puolestaan kasvaa sen vuoksi, että palkkatukityö ei jatkossa kerryttäisi työssäoloehdot ja veloitetyöllistämistä luovutettiin. Nämä vaikutukset on tunnistettu ja kuvattu hallituksen esityksessä.

Siirtymäsäännökset ovat toimeenpantavissa, ja on hyvä, että muutosten voimaantulo on sovitettu yhteen lailla 1300/2023 voimaan saatettujen työssäoloehdot koskevien muutosten voimaantulon kanssa. Siirtymävaihe edellyttää toimeenpanossa tarkkuutta. Esimerkiksi työssäoloehdot koskevien muutosten soveltaminen on sidottu palkkatukityön alkamisajankohtaan, josta etuuden maksajan täytyy saada yksiselitteinen tieto työvoimapoliittisesta lausunnosta.

Soile Huuonen
etuuspäällikkö